

ב שבת ופסע ידו וכו'. כחצ הרמ"ך ה"ל לכתוב דוקא לחמה מעשרה אכל למעלה מעשרה לא קסא. והכי אולא סוגיא דשמעאל דאין כרמלית (למטה) מעשרה ועוד דקאמר אידי ולידי בלמטה מעשרה עכ"ל:

פ"ד א א זה רשום הכרית וכו'. כחצ הרב המגיד מ"ש רבינו המדברות והיערים

בכלל ר"ה הוא דבר מחמיה וכו' ע"כ בזמן שהיו ישראל שריים במדבר וכו'. כחצ הר"ר אברהם ב"ר רבינו ש"מ זמן שישאל חנונים במדבר והיו מחמיהם סדורים בו היה לנבן כמו בקעה ועדה ומאי דדמי להו ובזמן הזה שאין ישראל דרים בו אלא כל מי שירצה הולך ועובר בחורב הוא רה"ר וטעמא דמסתברא הוא, ולענין יעריש לא דמי לים ובקעה שהים אין תשמישו מזה כיצד והבקעה והאמנויות וקדן זויא אע"פ שיש רשות לרבים להכנס לחוקן אין להם לורך בהם כיצד שכל לריכס לענין ולחם דרך עליו כמדבר: ואי זהו רה"ר וכו' וכן מקום שהוא מוקף ד' מחיות וכו' אפי' יש בו כמה מילין אם הוקף לדירה וכו'. ללא למימרא שאם לא הוקף לדירה לא הוי רה"ר כלל דהא גרסי' בפ"ק דשבת (דף ז') א"ר יוחנן קרפף יומת מבית סאתים שלא הוקף לדירה ואפי' כור ואפי' כורים הורק לתוכו חייב וכתבו רבינו ברפ"י, אלא היינו לומר שכל שלא הוקף לדירה אם הוא יומת מבית סאתים אסור מדרבנן לפסל בו אלא כד' כרמלית אע"פ שהוא רה"ר גמור לחייב הורק לתוכו וכך הם דברי רבינו בפ"י אלא פה מיירי ברה"י גמורם כלומר שמוסר לפסל בו אסור אפי' מדרבנן ולפיכך כחצ שאם הוא רחב הרבה כלומר שהוא יומת מבית סאתים לריך שיהא מוקף לדירה כדי שיהא מותר לפסל בו: וכו' ש

ובל שכן שתנוה. לפיכך אם חשב בעת זריקה שינוה החפץ בכל מקום שירצה חייב: **בב** זרק לתוך ארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות פטור. זרק חוץ לארבע אמות ונתגלגל לתוך ארבע אמות אם נח על גבי משהו חוץ לארבע אמות ואחר כך נתגלגל ונכנס לתוך ארבע אמות חייב ואם לא נח כלל הרי זה פטור:

פרק ארבעה עשר

א ארבע רשויות ילשבת. רשות היחיד ורשות הרבים וכרמלית ומקום פטור. אי זו היא רה"ר מדברות ועיירות ושוקים ודרכים המפולשין להן. ובלבד שיהיה רוחב הדרך ט"ז אמה ולא יהיה עליו תקרה. ואי זו רה"ר תל שגבוה עשרה טפחים

א עור שם סמ"ג לאוין סס: ב עור סימן שמה סמ"ג לאוין סס:

פ"ד א ארבע רשויות לשבת וכו'. ברייתא (שבת דף ו') כלשמו: אי זהו רה"ר המדברות והיערים והשוקים וכו'. מ"ש רבינו המדברות והיערים בכלל רה"ר הוא דבר סרטיא וכו' והמדבר ותימן אבי לא קשיא כלן בזמן הזה. ופירש"י ז"ל בזמן ההוא חצובה רה"ר בזמן הזה חיו מקום הלך לרבים עכ"ל. ופירוש ברייתא דקתני בה המדבר הא קמ"ל דהי אכא רבים מתיין עכשיו במדבר חדיר ג"כ הוא בכלל רה"ר וא"כ רבינו ז"ל לא היה לו להזכיר מדברות ויערים בסהם ואין כן דעת רש"י ז"ל שפירש [ג:] כרמלית לשון יער וכרמל שאינו לא הלך חדיר לרבים ולא תשמיש ליחיד עכ"ל. והרשב"א ז"ל כחצ בכלל כרמלית ומדברות והיערות ודברי רבינו ז"ע. ומ"ש רבינו ובלבד שיהא רחב הדרך ט"ז אמה מבוחר בהורק (שם דף ז"ט) דק"ל ר"ה ס"ז אמה דגמירין לה ממשכן והרשב"א ז"ל כחצ מבוחרת הרחבים ט"ז אמה אע"פ שמקנתן מתקשרין ואין בו ט"ז אמה הרי זה רה"ר ע"כ. לפיכך מבוחרת המפולשין לרה"ר ולרחקן לאורך רה"ר אע"פ שאין ברחבן ט"ז אמה הרי הן רה"ר גמורים הרי ארבע מפותל לרחב רה"ר אין זה רה"ר עכ"ל. וסברא זו שכתבנו לאורך רה"ר הרי הן כמותו אע"פ שאין רחבן ט"ז אמה היא סברת החסם ואינה מוכרחת בגמ'. ודע שיש מן הגאונים והאחרונים סוברין שאין רה"ר אלא במקום שזוקקין בו ששים רבוא כדגלי המדבר. ואין לזה רמז בגמ' ואינו עיקר וכו' הרמב"ן והרשב"א ז"ל. ומ"ש רבינו ולא יהיה עליו חקרה מימרא בהורק (שם דף ז"ט): ואי זו היא רה"ר וכו'. כל אלו החילוקים שכתב רבינו בביאור רה"ר גמור הם במקומות חלוקים בגמ' מהם בברייתא המכרת בפ"ק (שם ו') ובעירובין יאריך

משנה למלך

פ"ד א ארבע רשויות לשבת רה"ר וכו'. (א"ה לענין עיר קדשו וירושלים אם היא כרמלית או רה"ר עיין בדברי הרב המחבר פ"ב מהלכות ביאת מקדש דין י"ט. ועיין מ"ש ס"א ס"א מה' עירובין ד"ה וכן יע"ש):

ב שבת ופסע ידו וכו'. רבינו פסק כחוקמא דברייתא דכאן לחצר זו כאלן לחצר אחרת ומ"מ פסק במזיד דאסור משום דקסא ליה כאוקמא דראשונה ומה שחילקו בין נחצר זו לחצר אחרת ר"ל ולידי ולידי בשוגג:

בב לחור ד"ל ונתגלגל חוץ לד"ל פטור וכו'. כחצ הר"ה וכחצ הרשב"א ז"ל הא דקתני וכו' קשה דאמאי חיו מפרש הוא ז"ל דמ"ש בגמרא (דף ז"ז) והא לא נח אפי' ארישא נמי קאי וכבר אמרו בחסם' דאין לומר דפריך ארישא דמיא דפריך ארישא חסם' חסם' ארישא בלבד אלא ש"ל שרצה לפרש ארישא בלבד כיון דקתני חסם' חסם' אלא ארישא בלבד. ומ"ש דלפי שמה לו לחצר אחר פטור ר"ל דגדול קושיא אמאי חייב ליהוי פטור דכח המחייב הוא גדול:

פ"ד א איזו היא רה"ר וכו'. כחצ הר"ה והרשב"א ז"ל כחצ וכו' לפיכך מבי וכו'. ביאור לפיכך דכיון דמבי שנתקף הוי כרה"ר הוי כמבי שנתקף דמי:

אצטבא

מגדל עוז

שבת ופסע עד שחשך. פ"ק דשבת: המכבין לזרוק עד סוף הסק. פ' הורק: פ"ד איזהו עד היחיד גמור. עוני הכותלים עד כל שכן. פ' הורק (דף ק'):

יח המושט מרה"ר לרה"ר וכו'. משנה שם (ז') שחי גזוזטראות זו כנגד זו ברה"ר המושט והזורק מזה לזה פטור היו שהיון בדיוטא אחת הזורק פטור והמושט חייב שכן היתה עבודת הלוי שחי עגלות זו אחר זו ברה"ר הרבים מושיעין את הקרשים מזה לזה אכל לא זורקין, ע"כ. ופי' גזוזטראות הם רה"ר. ופי' דיוטא אחת שהיו שהיון בשחי עגלות אחרת האחת נמשכת אחר חצרתה ורשות הרבים בניהן עכ"ל רבינו בפירוש המשנה ועוד האריך:

ב שבת ופסע ידו והיא מלאה פירות וכו'. סוגיא ובעיא פ"ק (שם דף ג' וד') והרבה אוקימאסות נאמרו בגמ' שם ודעת רבינו ככל זה כדעת ההלכות ופי' בשחייתא הורק י' נאמרו הדברים דלי למעלה מי' בכל גווא' ודלי מותר להחזירה וכן נראה בגמ' בהדיא ונחבאר זה בדברי רבינו במ"ש בחזיר רה"ר ויחבאר לפנינו פ' י"ד שאין רה"ר הופסת למעלה מעשרה וזה ברור. ובמ"ש רבינו ואם הוליא במזיד הרי זה אסור כחצו הרמב"ן והרשב"א ז"ל דדוקא כשהוליא מע"ש במזיד דאפילו משליך אותה בשבת אין בו חיוז מן הסמור כיון שההוליא נעשית מע"ש אלא הוליא במזיד משחשכה החזירו לו להחזירו לאותה חצר שאם יקסוהו להיות ידו תלויה שמה ישליך הפירות בלחץ ויבא לידי חיוז גמור, ודקדקו כן מן הסוגיא:

בא המתכוין לזרוק שמה אמות וכו'. בהורק (שם ז"ל): פשיטא מתכוין לזרוק ח' וכו' ויש שם גרסאות חלוקות וכן בפ' כילד הרגל (ב"ק כ"ו:) ולפי גי' רש"י ז"ל אפילו מתכוין לזרוק שמה זרק ארבע אס לא חשב צעת הזריקה שינוה החפץ בכ"מ שירצה פטור. זה דעת רבינו הא' גאון ז"ל וקת' הגאונים ויירסר הספרים ופסק הגמרא כדברי רבינו:

בב זרק לתוך ד"ל וכו'. משנה שם (שבת דף ק') זרק לתוך ד"ל ונתגלגל חוץ לד"ל פטור חוץ לארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות חייב ובגמ' הקשו גבי חייב אמאי והא לא נח א"ר יוחנן והוא שחצו ע"כ משאו. וכחצ הרשב"א ז"ל הא דקתני זרק חוץ ארבע ונתגלגל חוץ לארבע מסתברא שהוא בזרק לחומו על דעת שחצו ב"ז זה מקום שירצה דלי לא אלא שמתכוין לזרוק בדוקא חוץ ארבע פשיטא ומאי איריא נתגלגל ה"ל מתכוין לזרוק ב' זרק ארבע פטור וכיון שכן רישא נמי כיון דכחצ"ה הוא דוקא כשחצו חוץ ארבע וחזר ונתגלגל הא לא הכי אמאי פטור הא נח מכחו חוץ לארבע וכן פירשו בתוספות דדוקא בשחצו חוץ ארבע. ולפי זה ה"ה דהוא מצי לאקשויי ארישא אמאי והא לא נח ולוקמה בשחצו על גבי

לחם משנה

שלא חילק רבינו דכל דלמטה משלשה בין היכא דלא נח או נח הוא מפני שהשמיטנו שלמע

וא"ש כגון מדינת המוקפת חומה שדלתותיה נעולות בלילה. איכא למידק דנפרק בהרא דעירובין (דף ק"ח) אמתניתין דלא יעמוד אדם ברה"י ויפתח ברה"י פריך ורבנן אמר ר"מ רה"י ומהדרו אינהו כרמלית דאמר רבה בנ"ח ירושלים אלאמל דלתותיה נעולות בלילה חייבים עליה משום רה"י. ומשמע דהשתא דנעולות בלילה הוי כרמלית י"ל דהא"ל דכי דלתותיה נעולות בלילה הוי רה"י גמורה אפילו להחיר לטלטל בלילה אם לא היו דרים בה רבים ולא קרי לה כרמלית אלא משום דכיון דדיירי בה רבים הויא לה חצר של רבים שלא עירבו שם אסור לטלטל מהוכה לבהים ומבהים לחוכה כשם שאסור לטלטל במכרמלית לבתים ומבהים לכרמלית וכן פירש"י פ"ט. ומשמע לי דהא דנענין שיהו דלתותיה נעולות בלילה דוקא בשם לה שני פתחים זה כנגד זה שמתא מדינה זו מפולשה משער לשער שם אין לה אלא פתח אחד מה נזקך שיעלו בלילה בלא הכי הויא רה"י כדון כל חצרות שבעולם דלא מזכירין שיהו דלתותיה נעולות בלילה וכן נראה מדברי רש"י בריש עירובין. ונראה דה"ל נמי אם יש לה כמה פתחים אלא שאינם מכוונים זה כנגד זה דכל שאינו מפולש משער לשער לאו רה"י הוא והא פשיטא שלא הכריכו לנעול דלתותיה בלילה אלא כדי להוסיף מדין רה"י כדאמרין אלאמל דלתותיה נעולות בלילה חייבין עליה משום רה"י וכיון דכשאינו מפולש משער לשער לא הוי רה"י כשאין הפתחים מכוונים זה כנגד זה בלא נעילת דלתות בלילה הוי רה"י ומה"ט נ"ל עוד דלא מזכירין דלתותיה נעולות בלילה אלא כשאין דרך שבתוך העיר המכוון משער לשער יש לו כל דמי רה"י אלא אם כהו סתם אחד מהם הוי רה"י גמיר חש"פ שאין דלתותיה נעולות בלילה: כתב הרמ"ך ואיזה רה"י וכו'. עד גמורה. הימנה הוא כיון שיש לו ג' מחיצות רה"י גמורה היא בלא לחי והרי מפורש בהדיא אינו נזקק אלא לחי הוצרך לחוכו חייב ע"כ: ומה"ש וכן חזר וכו'. נ"ל שהוצרך להכנס לאשמעין דסתם מוקפים הם לדירה וכדפירש"י בפ"ב דעירובין (דף י"ח) אמאי דתקן ר' יהודה אומר עד בית פתחים וכו' אלא אם היה דיר או סתם או חצר או מוקפה אפילו בית חמשה בורין אפי' בית עשרה בורין מותר: ובור שבכרמלית וכו'. כתב ה"ה ואף זה ש"ע מאין לו לרבינו שלא יהא דינו כמקום

וא"ש כגון מדינת המוקפת חומה שדלתותיה נעולות בלילה. איכא למידק דנפרק בהרא דעירובין (דף ק"ח) אמתניתין דלא יעמוד אדם ברה"י ויפתח ברה"י פריך ורבנן אמר ר"מ רה"י ומהדרו אינהו כרמלית דאמר רבה בנ"ח ירושלים אלאמל דלתותיה נעולות בלילה חייבים עליה משום רה"י. ומשמע דהשתא דנעולות בלילה הוי כרמלית י"ל דהא"ל דכי דלתותיה נעולות בלילה הוי רה"י גמורה אפילו להחיר לטלטל בלילה אם לא היו דרים בה רבים ולא קרי לה כרמלית אלא משום דכיון דדיירי בה רבים הויא לה חצר של רבים שלא עירבו שם אסור לטלטל מהוכה לבהים ומבהים לחוכה כשם שאסור לטלטל במכרמלית לבתים ומבהים לכרמלית וכן פירש"י פ"ט. ומשמע לי דהא דנענין שיהו דלתותיה נעולות בלילה דוקא בשם לה שני פתחים זה כנגד זה שמתא מדינה זו מפולשה משער לשער שם אין לה אלא פתח אחד מה נזקך שיעלו בלילה בלא הכי הויא רה"י כדון כל חצרות שבעולם דלא מזכירין שיהו דלתותיה נעולות בלילה וכן נראה מדברי רש"י בריש עירובין. ונראה דה"ל נמי אם יש לה כמה פתחים אלא שאינם מכוונים זה כנגד זה דכל שאינו מפולש משער לשער לאו רה"י הוא והא פשיטא שלא הכריכו לנעול דלתותיה בלילה אלא כדי להוסיף מדין רה"י כדאמרין אלאמל דלתותיה נעולות בלילה חייבין עליה משום רה"י וכיון דכשאינו מפולש משער לשער לא הוי רה"י כשאין הפתחים מכוונים זה כנגד זה בלא נעילת דלתות בלילה הוי רה"י ומה"ט נ"ל עוד דלא מזכירין דלתותיה נעולות בלילה אלא כשאין דרך שבתוך העיר המכוון משער לשער יש לו כל דמי רה"י אלא אם כהו סתם אחד מהם הוי רה"י גמיר חש"פ שאין דלתותיה נעולות בלילה: כתב הרמ"ך ואיזה רה"י וכו'. עד גמורה. הימנה הוא כיון שיש לו ג' מחיצות רה"י גמורה היא בלא לחי והרי מפורש בהדיא אינו נזקק אלא לחי הוצרך לחוכו חייב ע"כ: ומה"ש וכן חזר וכו'. נ"ל שהוצרך להכנס לאשמעין דסתם מוקפים הם לדירה וכדפירש"י בפ"ב דעירובין (דף י"ח) אמאי דתקן ר' יהודה אומר עד בית פתחים וכו' אלא אם היה דיר או סתם או חצר או מוקפה אפילו בית חמשה בורין אפי' בית עשרה בורין מותר: ובור שבכרמלית וכו'. כתב ה"ה ואף זה ש"ע מאין לו לרבינו שלא יהא דינו כמקום

ג עובי הכותלים של וכו'. בפ' הארץ (דף ז"ט) קל וחומר לאחרים עושה מחילה לעצמו לא כל שכן: אויר רה"י כרה"י וכו'. פ"ק דשבת (דף ז') מפני שרה"י עולה עד לרקיע ואויר רה"י שאינו חופס למעלה מעשרה אלא מקום פטור הוא שם מבוחר:

ד אי זהו כרמלית וכו'. חלקי הכרמלית כולן מהן מבוחרים (שם דף ו') דבריהם המכרת ובגמרא וכו' מוסכמים חוץ ממקום שהוקף בשלש מחילות שדעת הרבה מהמפרשים ז"ל שדבר חורב הוא רה"י והוצרך לחוכו חייב ופירשו קרן זוית הסמוכה לרה"י בית הסמוך לרה"י וקרן אחד נכנס לרה"י וקרן אחד יוצא מפני שהקרן היוצא מעבר מלעבור שם אלא דרך אלכסון ע"כ. ופ"י אבאר דעוהיה ז"ל ושינוש בקטנה שדוח שאין מוקפין מחילה עשרה:

ה אויר כרמלית וכו'. (שם דף ז') וחופסת עד עשרה דעד עשרה הוא דהויא כרמלית ספי מ' לא הויא כרמלית. ופי' כרמלית כדר הוכרתי למעלה לשון רש"י ז"ל שכתב שהוא מלשון כרמל ויש שפירשו מלשון ארמלות שר"ל אלמנות שזהו כלשה אלמנה שאין לה בעל ואין לה שלמות גדרים. ובירושלמי חגי' ר' חייא כרמלית כרמל ק"מ לא לה ולא יבש אלא בינוני והכא אינה לא כרה"י ולא כרה"י: לפיכך משל פני הים וכו'. מחלוקת אמוראים: בהוצרך (שם ק') ופסק כרב חסדא ורבה דר רב הונא דסברי כרמלית משפת מים משחין ומיא חרעא סמיכהא היא וכן פסקו בהלכות משום דהוה להו חגי' לגבי רב הונא דפליג עלייהו ההם:

ו הבור שבכרמלית וכו'. בספרי רבינו הרש"י פ"ב דהורא דהורא הוא כרמלית כהו כרמלית וכו' ופירשו שכל הבור שבכרמלית הרי הוא כרמלית ואפי' עמוק כמה חמה ורחב ד' ומוסחא ז' ודמיתס לו לר"א ז"ל ולפיכך השיב עליו דודאי עמוק י' ורחב ד' בכ"מ שיהיה רה"י גמור הוא והוצרך מרה"י לחוכו חייב. וכבר שאלו חכמי לוב"ל דבר זה מרבין והשיב להם שפירק מוסחא כרמלית הבור שבכרמלית הרי הוא כרמלית אפילו עמוק כמה חמה אם אין בו ד'. ואף זה ש"ע מאין לו לרבינו שלא יהא דינו כמקום פטור כדון חרין שאין בו ד' על ד' ועמוק מג' ועד ההדום שזכר לפנינו שהוא מקום פטור וכי יהיה דינו חמור משאם הים ברה"י וזו הקושיא הקשה עליו הרשב"א ז"ל וז"ל: ר"ה שהיה עליו חקרה וכו'. בהוצרך (שם ז"ל) אמר רב המעביד ד' אמות ברה"י מקורה פטור לפי שאינו דומה לדגלי מדבר ומדקאמר פטור משמע אלא אסור כדון הכרמלית וכן כשאין בו ט"ז חמה אי אפשר לדון כרה"י שהרי אינו מוקף מחילות ולא כמקום פטור שהרי יש ברחבו יותר מד' על ד' ויהבאר לפנינו שאין זה מקום פטור א"כ בהכרח דינו כרמלית וזה פשוט. ובהשגות ח"א נ"ל במקום * (שאין רשות) הרבים קבוע בו ודבריו כחומים ודברי רבינו פשוטים: **אצטבא** שצין העמודים וכו'. (שם דף ז') ח"א יוחק בין העמודים דון

טפחים ורחב ארבעה טפחים על ארבעה טפחים או יתר על כן. וכן חריץ שהוא עמוק עשרה ורחב ארבעה על ארבעה או יתר על כן. וכן מקום שהוא מוקף ארבע מחיצות גובהן עשרה וביניהן ארבעה על ארבעה או יתר על כן אפילו יש בו כמה מילין אם הוקף לדירה כגון מדינת המוקפת חומה שדלתותיה נעולות בלילה ומבואות שיש להן שלשה כתלים ולחי ברוח רביעית. וכן חצר ודיר וסחר שהוקפו לדירה כולן רה"י גמורה הן: **ב אפילו כלים כגון [א] ספינה או מגדל של עץ וכוורת וכיוצא בהן אם יש בהן ארבעה על ארבעה בגובה עשרה או יתר על זה הרי הן רה"י גמורה: ג עובי הכתלים של רה"י כרה"י.** לאחרים עושה מחיצה לעצמו לא כל שכן. אויר רה"י כרה"י עד לרקיע. אבל אויר רשות הרבים אינו כרה"י אלא עד עשרה טפחים. ולמעלה מעשרה באויר רה"י מקום פטור הוא: **ד אי זו היא כרמלית תל שיש בו ארבעה על ארבעה או יתר על כן וגבהו משלשה ועד עשרה.** שהכרמלית אינה תופשת אלא עד עשרה ואינה רחבה פחות מארבעה על ארבעה. וכן חריץ שיש בו ארבעה על ארבעה או יתר על כן ועמוק משלשה עד עשרה. וכן מקום שהוקף בארבע מחיצות גובהן משלשה ועד עשרה וביניהן ארבעה על ארבעה או יתר על כן. וכן קרן [נ] זוית הסמוכה לרה"י והוא המקום שמוקף שלש מחיצות והרוח הרביעית רה"י כגון מבוי שאין לו לחי או קורה ברוח רביעית וכן הימים והבקעה בין בימות החמה בין בימות הגשמים כל אלו כרמלית הן: **ה אויר הכרמלית הרי הוא ככרמלית עד עשרה טפחים.** ולמעלה מעשרה טפחים באויר הכרמלית הרי הוא מקום פטור. לפיכך מעל פני המים שבימים ושבגהרות עד עשרה טפחים כאויר כרמלית. ולמעלה מעשרה מקום פטור. אבל כל העומק המלאה מים הרי

השגת הראב"ד

* צור שבכרמלית הרי וכו'. ח"א דרייתא זו העעמו דהניא פרק הוצרך הוצרך מן הים לסרטיא או מסרטיא לים פטור ר"ש אומר אם יש מקום עמוק עשרה ורחב ד' חייב. הוא סבר מדפליג ח"א מכלל דח"א אכל כרמלית קאמר. ולא הויא לא חמר ח"א אלא כבור שבים דכוליה ים כרמלית הוא הואיל והמים נפים על פיו אלא בור שביבשה ועל שפתו כרמלית רה"י גמורה היא משמע דפרק ככל מערבין נהנו

הוא כקרקע עבה: **ו**

כיצד חור בצד רה"ר וכו' פשוט ומבואר בהלכות. וכחז הרשב"א ז"ל ומהו שיקרא חור רה"ר חור שבתולים של רה"ר ועוברים כלפי פנים ע"ל. וחורי הכרמלית הרי הן מדוין לפי גבהן ורחבן כדין חורי רה"ר:

יא רשות היחיד ומקום פטור מותר לטלטל בהן וכו'. זה פשוט בהרבה מקומות ומבואר בבביתא פ"ק (שם ו'):

לפיכך אם לא היה צריך לגוף ההולאה וכו'. מומרא שם פ' כירה (שם מ"ב) אמר רבנא הילכך קון ברה"ר מוליכו פחות פחות מד' אמות ובכרמלית אפילו טובא ע"כ. ופירוש דוקא כגון קון שיש בו חיוב לרבים אבל דבר אחר אע"פ שאינו צריך לגוף ההולאה אסור וכל שכן לדעת רבינו שפסק כרבי יודא לחיוב במלכה שאינה נריכה לגופה וכן נראה מפירש"י ז"ל:

יב כשם שמוחר לטלטל וכו'. ברייתא שם פ"ק (דף ו') ומימרא אר"י מקום שאין בו ד' על ד' מותר לבני רה"ר ולבני רה"ר לכתף עליו ובלבד שלא יחליטו ע"כ: כשם שאסור לטלטל וכו'. פ"ק (שם ו') בבביתא המכרת:

יג המוציא מרה"ר לרה"ר וכו'. זה פשוט ויחזקנו דין אלו ממה שאכתוב למטה. ופירוש כשהוא פטור במולא מרה"ר לרה"ר וכרמלית באמצע דוקא כשלא העבירו בין שתי רשויות הרבים ד' אמות ה' ללו הכי חייב לפי שהן מטפרות כל זמן שלא נה הפתח בבכרמלית כמבואר פ"ג: וכן המושב וכו'. כל זה פשוט לפי שהכרמלית דבר מורה הרי היא כמקום פטור ואין איסורה אלא מדבריהם: **מו המוציא מרה"ר וכו'.** פ"ק (שם ה' ו') ח"ר המוציא מהחנות

לפליט דרך כפי חייב וכן עזאי פטור ואמרי שם טעמא דרבנן משום דמהלך לאו כעומד דמי אבל עומד בסטיו פטור. ופי' הנות הוא רה"ר ופליטא רה"ר וסטיו הוא כרמלית כמו שנתבאר בדיו האלמנטאות למעלה. ורבינו ז"ל כתב מקום פטור לרבותא ולא מציעא כרמלית ושם אמרו אחד המכנים ואחד המוציא ואחד המושב ואחד הזורק חייב ומכלל דברים אלו דוקא מרה"ר לרה"ר דרך כרמלית ה' מרה"ר לרה"ר דרך כרמלית פטור. ודבר פשוט הוא לא ניתן ליכתב: היה עומד במקום פטור וכו'. במימרא (שם ח') שהזכרתי למעלה ובלבד שלא יחליטו ולפיכך כתב רבינו פטור. אבל אסור: **מו עומד ברה"ר וכו'.** עיקר הטעמה האמיתית כפכרי רבינו כך היא.

עומד ברה"ר גבוה ו' ורחב ד' ואין בעיקרו ד' ויש גבוהה הקצר שלו ג' הרי הוא רה"ר וכו' ובריתא היא בהזורק (שם ק"ה) עומד ברה"ר גבוה עשרה ורחב ארבעה ואין בעיקרו ארבעה ויש בקצר שלו שלשה וזרק ונח על גביו חייב. ופירש"י ז"ל ויש בקצר שלו שלשה גובה שלשה ואפי' שלשה קלמר וכל שכן פחות מכן דהוה ליה כלבוד. והרשב"א ז"ל כתב אמרו בהוס' שלא יתכן שא"כ ה"ל כנען קנה ברה"ר דפליגי רבנן עליה דר' יוסי משום דה"ל מחילה שהגדלים בוקעין בה. והם ז"ל פירשו דבעינן

ונח על גביו פטור שאין רשות הרבים אלא עד עשרה. הזורק ארבע אמות ברשות הרבים ונח החפץ בכותל. כגון שזרק חלב או

לחם משנה

ולא לכל העמוד כדכחו קס"ד לפירוש ראשון. ופירוש זה עיקר בלשון דא"ש מיעוט שכתב ה"ס ומתייבב יותר:

יא לפיכך אם לא היה צריך לגוף ההולאה וכו'. אפי' דהוא פסק למעלה דמלאכה שאל"ל חייב כמו מלאכה הנריכה מ"מ יש הפרש בין נריכה לשאינה נריכה להא מילה:

יז אילן שהוא עומד ברה"ר וכו' (אלא) אחר העיקר. כך אלא הוא פ"ס דרבינו פסק כרבנן דאמר שדי מופו בחר עיקרו לכך צריך להניח שאין הטף הולך אחר העיקר: לא

הנהגות מיימוניות

[י] מ"ק המוציא מחנות לפליטא דרך כפי חייב ודלא כעמוד: [כ] מ"ק אמר שמואל עומד אדם על האסקופה נוטל מבעל הבית ונותן לו וכו' ובלבד שלא ישלם מבע"ב ויתן לעני ואם נמל ונתן שלשתן פטורין ומבי' לה חלמודא באיסקופת מקום פטור ע"ש: [ג] כרבנן לגבי רבי:

מנדל עוז

היה עומד עד במקום פטור. פ' יליאות (דף ו'): עומד ברה"ר עד גביו חייב. פ' הוורק (דף ז'): תל המתלקט עד גביו חייב. פ' הוורק (דף ק'): נעץ קנה עד עשרה. פ"ק דשבת (דף ו'): הוורק חפץ עד פטור. פ'ק הוורק:

